

krav žene, ker se za skakanje takih bikov navadno več tirja in zategdel se nikdor ne skrbi, boljšega bika držati. — Postava dne 9. jan. 1882 je v § 26 pomanjkljiva, ker občinski predstojniki proti temu nepostavnemu ravnanju nemajo moči in ta § bode le takrat praktično veljavo dobil, ako bode se pravica, take kaznovati, kateri pripuščajo bike brez dopustnic, odredila okrajnim zastopom ali c. kr. okr. glavarstvom. Ogledevalna komisija je nadalje izrekla, da je na slabem stanju govedarije tudi to mnogo krivo, da se biki gonijo na občinske pašnike s kravami in telicami vred; tudi premlade telice se pripuščajo k bikom, kar posebno z ozirom na slabo stanje živine dobrega nasledka imeti ne more. Naloga okrajnega zastoparja je, živinorejcem ostro in pod kaznijo prepovedati, bike na občinske pašnike s kravami in telicami skupaj goniti. — Nadalje bode okrajni zastopar imel za to skrbeti, da se tisti, ki bike brez dopustnic pripuščajo, vsakokrat ostro kaznujejo. — Tudi je potrebno, da si ljudstvo za boljšo ploho skrbi; taki, kateri pri živini boljše dobiček v mleki iščejo, osobito v pobrežnih krajih, si naj mlečno živino oskrbijo, drugi zopet, kateri bi radi imeli živino za vožnjo ali bi jo redili na meso, naj skrbijo boljše za mesno živino. — Dobro je za bika tudi, da se tu pa tam vpreže pred lehek voz; naj si konči travo, katero je, sam vozi. — Živinoreja je denešnji den, ko cena poljskim in vinskim pridelkom vedno pada, za kmetovalca jako važna in edina pomoč in se ne da nikdar zadosti priporočati. —

Raznoterosti.

(Sadjerejsko zadrugo) snujejo v Mariboru, ki bode skrbelo, da bodedo sadje leži in bolje prodavali; če ne bode živahneje od lani osnovanega sadjerejskega društva, potem škoda, če začnejo.

(Hmeljarjem) praktično knjigo je spisal Josef Schöffl. Naslov: „Der Saazer Hopfenbau“ 2. Auflage. Cena s poštino vred 1 gld. 50 kr. Prodava jo Anton Ippoldt in Saaz (Böhmen).

(Kmetijsko podružnico) napravila sta za sebe Ausserer in Kautschitsch, ker ona v Sevnici se ne da od njiju komandirati. Sedež je v Zidanem mostu. Udog šteje jako malo.

(Zoper pereči ogenj) priporočajo tudi homeopatične kapljice, katere izdeluje apotekar Birnbacher v Celovci pa so tudi zvečinoma v drugih apotekah dobiti ter velja steklenica 50 kr. Nek kmetovalec pravi, da mu je zbolelo 8 svinj, 2 jako hudo. Takoj da 6 svinjam ovih kapljic, imenovanih „hemeopathische Tropfen

gegen Rothlauf“ na kruhu ter so precej začela okrevati. Dve pa na kruhu niste vzele, zato so jima kapljic z mlekom vlili in je tudi pomagalo.

(Zrnja od inod) potrebujejo največ: Angleško, Francosko, Nemčija, Holandija, Belgija in Švicarska. Vsako leto jim dovažajo colnih centov pšenice 82, rži 24, ječmena 24, ovsa 22, koruze 33, moke 11 milijonov, največ iz Amerike, Rusije in Rumunije.

(Za gospodarski kurz) na vinorejske šoli v Mariboru od 1. avgusta do 6. sept. oglašilo je se nad 100 učiteljev. Deželni šolski svet je 15 izmej vsej izbral, med temi so tudi gospodje: Zotter od Pragwalda, Oberski s Ponkve, Košar od Velike nedelje, Farkaš z Negove, Šeligo od sv. Jederte pri Laškem in J. Kauker od okoličanske šole Ptujске. Vsak dobi 50 fl. podpore.

(Nov gospodarski list) „Kmetovalec“ izhaja v Ljubljani, dvakrat v meseci, velja 2 fl. ureduje ga g. Pirc.

(Hrvatska vlada) podpira gospodarsko društvo, da v Zagrebu priredi velikanske kleti za vino, dalje velikih vrtov za nasad ameriških trsov, na katere se domače trsove sorte dajo cepiti in tako vinogradi pokončanja po trtnej uši okovariti.

(Svinje plemenjače) storijo na Srbskem rodovitne, da jim potem, ko so svoje mladiče odstavile, strežejo z močno in dobro soljeno hrano. Ko se potem gonijo, se ne pustijo hitro k merijascu, ampak v 2—3 dneh. K temu jih puščajo le dvakrat in potem celo odločijo od njega. Ubrejenim svinjam ne polagajo več soljene krme.

(Sejmi.) 28. jul. Ormož, sv. Martin pri Wurmbergu, 30. jul. Kostivnica, 31. jul. Dol, Konjice, Mahrenberg, Zagorje, sv. Lovrenc v Slov. gor., 1. avg. Gomilice, sv. Lovrenc pri Celji, 2. avg. sv. Lenart v Slov. gor.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž	Ječmen	Ovos	Tiršica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.						
Maribor . . .	7 90	5 80	5 40	3 40	5 50	5 80	5 40	
Ptuj	7 —	5 50	6 25	3 20	5 60	4 80	5 —	
Celje	7 20	5 20	4 20	3 —	5 30	5 60	6 50	
Gradec	7 75	5 96	5 50	3 50	6 80	4 70	4 90	
Ljubljana . . .	8 15	6 —	5 40	3 20	5 50	4 30	3 67	
Celovec	7 50	6 30	6 20	3 20	4 70	5 —	5 —	
Dunaj	10 25	9 15	8 90	7 —	7 15	8 85	6 50	
Pešt	10 20	9 —	8 15	7 10	6 50	6 82	6 30	

in Madjarone; vsled tega vršijo se policijske in in sodnijske preiskave. Dalmatinski zbor je sklenil, da ima hrvaščina biti uradni jezik ter se tako pot nadelja zedinjenju Dalmacije s Hrvaško, Slavonijo, Bosno in Hercegovino. —

Vnanje države. Ko ra širi se po Francoskem vedno dalje, iz mest ljudje bežijo, kam kdo more. Otok Madagaskar je pograbljen od Francozov in Kitajci so tudi užugani; kajti francoski admiral Koubet je naglo z brodovjem, na katerem je 114 kanonov, mahnil pred mesto Fu-Čaj in hotel vse postreljati, če se kitajska vlada ne vda francoskim tirjatvam: morala je obljubiti, da umakne svoje vojake iz Tonkinga in plača nekaj vojne odškodnine. — Mahdi ni dal pomoriti krščanskih misijonarjev, kakor je se sprva bilo poročalo, ampak so zaprti v Obeidu. — Papež delivajo tudi od primeroma neznatnih dohodkov milošnajo, francoskim mestom, kder kolera razsaja, poslali so 20.000 frankov. — Črnogorski knez Nikola odpotuje v Sredec obiskovat bolgarskega kneza. — Rusi tiščijo na perzijskega kralja, da bi jim pot za železnico pustil do Perzijskega morskega zaliva. V Mehiki je general Diaz postal predsednik mehikanske republike. To je tisti mož, ki je se vojskoval zoper bivšega cesarja, nadvojvodo Maksa in dosta zakrivil, da je ta bil ustreljen.

Za poduk in kratek čas.

Nov vzrok, da naj slovenski kmetje volijo konservativno-narodno.

I. Cesarka vlada na Dunaji predložila je državnemu zboru črtež postave, da bi se kmečki stan pogina rešil. Ta črtež priporoča prenarediti sedanjo škodljivo dedno pravo, želi ustaviti trganje ali razkosovanje gruntov, namerava jih dalje časa ohraniti pri jednej rodbini in okovariti čezmernega zadolženja. Ob enem je vlada povprašala na Štajerskem c. kr. namestnijo, deželni odbor, kmetijsko družbo in več posameznikov, med temi tudi liberalca Tieberja v Laškem in liberalca barona Moškona v Pišecah. No, razven c. kr. namestnije in par konservativno mislečih mož so se vsi več ali manj odločno izrekli zoper nameravano pomoč ubogemu kmetu. Zakaj? Ker so liberalci. Najbolj robato zarežala se je liberalna večina deželnega odbora v Gradci.

Močno obžalovati pa je, da še nimamo kmečkih zbornic, kakor imajo advokati, trgovci, notarji svoje zbornice, da bi kmetje sami o svojih zadevah svoj glas povzdignoli. Da bi pravo zadeli, o tem ni dvomiti. V dokaz naj služijo sledeče vrstice, katere je spisala od dela ožuljena kmečka roka J. Visenjaka v Zamajeh zunaj Ptuja.

Mož piše: Kmet obupno gleda v prihod-

njost. Razni vzroki tiščijo ga v novo sužnost. Prvi vzrok je preveliko vceenjavanje gruntov, kedar posestnik umrje. Mislimo si: Oča umrje zapustivši 4 otrokom posestvo, cenjeno 2000 fl., torej pride na vsakega 500 fl., če ni nobenih dolgov. Tisti, ki prevzame, je naenkraj 1500 fl. sodedičem dolžen. Kde jih hoče vzeti? Morebiti se dobro oženi, da plača $\frac{2}{3}$ dolga t. j. 1000 fl. To se bode redko kedaj namerilo. Dobro če dobi nevesto s 500 fl., pri čemur je pa še vedno polovico t. j. 1000 fl. dolžen. Kde bode pa jemal sedaj, česar treba za činže in dolg? Iz grunta silno težko ali gotovo ne, če le malo slabe letine ga dohitijo, to tem manje, čem več otrok in torej stroškov s časoma dobi. In tako mu potečejo mlajša leta v samem trpljenju in na stare dni, kaj si more pripraviti? Pogosto se pa zgodi tako! Da se ohrani saj pod očetovo hišo, začne z gruntov prodavati, kar se le vgenoti da, ali pa začne grunte same trgati in na kose prodavati. Tako pa je iz kmeta postal želarček, nagornjak, kočijar. Kaj bodo pa njegovi otroci?

Drugi uzrok propadanju kmečkega stanu so prevelike dače, zlasti pa doklade, katerih večino le gruntom nalagajo občine, okrajni zastopi in deželni zbor. L. 1817 je ukazal cesar Franc novi kataster sestaviti in čisti dohodek vpisati, od katerega se naj davek računi. Nekaterim gruntom so preveliko svoto vceenili. Vendar to ni nič proti temu, kako so za novi od liberalcev l. 1869 zaukazani kataster grunte vceenjávali. Da se liberalci še sedaj le upajo h kmetom priti in tem se v poslanca ali zastopnike ponujati, to je že nezapopadljiva nesramnost od njih, žalostna neumnost od kmetov, če jih poslušajo. Vceenjevali so povprek previsoko in radi tega krivi večjih dač. Po znam kmečko posestvo, kder je gruntni davek znašal l. 1827 le 27 fl. 20 kr. od hiše 1 fl. 10 kr., tedaj vkup 28 fl. 40 kr. l. 1830 ravno toliko, l. 1835 pa vkup 17 fl. 39 kr. l. 1845 pa 31 fl. 27 kr., l. 1855 uže 47 fl., l. 1862 pa 68 fl. 87 kr., l. 1871 pa 75 fl. 1 kr., l. 1879 celih 86 fl. 39 kr. In letos? No, letos pa 90 fl. 31 kr. Torej so gruntni davek od l. 1835 do l. 1884 povzvišali za — 63 fl. 11 kr. Strašno!

(Dalje prih.)

Smešnica 30. V nekem mestu je začelo goreti. V divjem diru začnejo ljudje semtertje letati in kričati. „Za božjo voljo, reče prijatelj prijatelju, zakaj ne greš domu, ali ne veš, da v tvoji hiši gori?“ Ta mu pa mirno odvrne: „Brate, to pa uže ne more biti, saj imam jaz ključ od hiše pri sebi!“

Razne stvari.

(Svitli cesar) so za šolo v Podsredi darovali 200 fl.